

Oddbjørg og Arve Marstein
Flatmoveien 160
2686 LOM

Trondheim, 16.11.2018

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/7940

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Avgjørelse i klagesak- avslag på søknad om ombygging/tilbygg på utedo/garnbu innenfor Ottadalen landskapsvernområde.

Klagen tas ikke til følge. Nasjonalparkstyret for Reinheimen sitt vedtak av 5. mars 2018 stadfestes.

Det vises til deres klage av 5. april 2018 på vedtak truffet av nasjonalparkstyret for Reinheimen vedrørende avslag på søknad om ombygging/tilbygg på utedo/garnbu innenfor Ottadalen landskapsvernområde. Klagen ble oversendt hit fra nasjonalparkstyret i brev av 27. juni 2018.

Bakgrunn for saken

I søknad av 29. oktober 2017 ble det søkt om å få sette opp et tilbygg til utedo/garnbu ved hytte på Liafjellet. Utedo/garnbu vil etter utvidelse bli 7,2 m² og skal oppføres i samme stil som hytten. Det er lite lagringsplass i hytten, og diverse utstyr og redskaper må derfor oppbevares ute. Et større uthus vil derfor bidra til at det blir pent og ryddig rundt hytta.

Nasjonalparkstyret avsto søknaden i møte 5. mars 2018. Styret pekte på søker i 2015 fikk dispensasjon til å bygge på hytta 8,75 m², noe som innebar en utvidelse på 29 % av eksisterende bygningsareal på vernetidspunktet. Begrunnelsen for utvidelsen av hytten den gang var blant annet å dekke behovet for et sengerom og lagerplass. Styret pekte videre på at verneforskriften og forvaltningsplanen har tatt høyde for at det kan oppstå behov for mindre utvidelser /ombygging til eksisterende bygninger i Ottadalen. I forvaltningsplanen er det imidlertid presisert at bygninger i dette området ligger i et åpent og sårbart høyfjell, og det er derfor strenge restriksjoner på utvidelser/tilbygg og bygging av uthus. Styret pekte på at behovet i dette tilfellet ikke synes så stort da eksisterende utedo er i bra stand, og at utvidelsen av hytta i 2016 også skulle dekke noe av behovet for lagringsplass. Styret la videre til grunn at søknaden ikke inneholder særlige grunner for å fravike retningslinjene i forvaltningsplanen. Styret mente videre at en utvidelse i tillegg vil kunne gi presedensvirkninger som vil være negativt for flere av verneverdiene i Ottadalen

landskapsvernområde. Det er registrert 58 byggverk av ulike slag innenfor landskapsvernområdet. En tillatelse ville derfor kunne utløse liknende tillatelser og derfor bidra til å skape presedens.

Klagen

I klage av 5. april 2018 pekes det på at hytten etter utvidelsen i 2016 ble mer praktisk, men at det etter at det ble satt inn senger ikke ble plass til lager likevel. I forbindelse med utvidelsen ble det nødvendig å rive en utvendig bod med loft for å få plass til en ny dør mellom eksisterende hytte og tilbygget. Tilkomsten til loftet ble stengt og kan derfor ikke benyttes som lager som før. Klager mener det ikke vil bli større byggevirkosomhet i området selv om de får tillatelse til omsøkte tiltak. De små hyttene/buene i området er lite brukt og vil neppe bli påvirket av vårt eventuelle uthus. Det påpekes videre at det ofte hender at de våkner med en flokk rein som ligger rundt hytta, men at de ikke tror at verken villreinen eller andre hytteeiere vil bli påvirket av et lite uthus ved Søre Storteppeingje. De hevdes avslutningsvis at de absolutt har behov for lagerplass og ber om at søknaden vurderes på nytt og innvilges.

Forberedende klagebehandling

I vurderingen av klagen pekte styret på at oppbevaring av ekstra gassbeholder kan løses ved å montere et godkjent skap i står til formålet for oppbevaring utendørs på hytteveggen. Det er videre pekt på at det også finnes alternative løsninger for å lagre ekstra ved og redskaper inntil hytten utendørs. Styret viste videre til at en ikke har krav på å få tillatelse til utvidelse av hytten selv om det i vernereglene er tatt høyde for at det kan være behov for mindre utvidelser for tilpassing av bygg eller uthusfunksjoner. For fritidsbebyggelse i Ottadalen landskapsvernområde kan forvaltningsmyndigheten tillate mindre utvidelser på inntil 30 % av eksisterende areal på vernetidspunktet, men likevel slik at samlet areal ikke overstiger 75 m², inkl. eventuelle uthus og anneks.

I 2016 ble hytten utvidet med 29 % av eksisterende areal på vernetidspunktet, og arealgrensen for utvidelse er derfor nådd, jf. retningslinjene i forvaltningsplanen. Når det gjelder anførselen om presedens mener styret at tiltaket isolert sett kanskje ikke vil føre til unødvendig ulempe, men ved vurderingen av presedens skal hele verneområdet vurderes under ett og hvor mange tilsvarende søknader en kan forvente å få. En tillatelse i denne saken vil kunne bidra til en presedensvirkning på sikt som vil være negativ for Ottadalen landskapsvernområde, ved at samlet belastning blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Behovet for lagringsplass vurderes i dette tilfellet å ikke være så stor at det er nødvendig å fravike retningslinjene i forvaltningsplanen, og skape en presedensvirkning som på sikt kan uthule verneforskriften gjennom dispensasjonspraksisen i verneområdet.

Miljødirektoratets vurdering

Klageinstansen kan etter forvaltningsloven § 34 prøve alle sider av saken ved klagebehandlingen, herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansen kan videre selv treffe vedtak i saken, eller oppheve vedtak og sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Ottadalen landskapsvernområde ble etablert ved kgl.res 24. november 2006.

Formålet med vernet er jfr. verneforskriftens § 2:

" ta vare på eit eigenarta naturlandskaps som del av eit samanhengande høgfjellsområde, ta vare på det biologiske mangfaldet i området, med særleg vekt på villreinstammen i Ottadalen nord og å ta vare på kulturminne mellom anna knytt til vatningsanlegg.

Ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging."

Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriftens punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger eller anlegg og andre faste eller midlertidige innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemminger, inngjerding av utmarksareal, oppdyrking og beitekultivering, treslagsskifte, drenering og annen form for tørrelegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger, bergverksdrift og annen form for grave-, sprengings- eller borearbeid, sprøyting med kjemiske middel, plassering av campingvogner og bobiler, riving av seteranlegg, etablering og merking av turstier, forurensning og forsøpling. Kulturminner skal vernes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

I verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til *"Ombygging og tilbygg til eksisterande bygningar i samsvar med forvaltningsplanen".*

Selv om vilkårene for en eventuell dispensasjon er oppfylt, må forvaltningsmyndigheten foreta en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Bestemmelsen i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) åpner for at det kan gis dispensasjon, men ingen har krav på å få dispensasjon.

I forvaltningsplanen er det oppstilt følgende retningslinjer til § 3, pkt 1.3 bokstav a):

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til tilbygg og ombygging av eksisterande bygningar. Ved søknader om ombygging skal ein vera restriktiv med å tillate ombygging som gjev grunnlag for bruksendring av bygningar. Dette må vegast opp mot verneføremålet og målet om ta vare på landskapets sin karakter.

Verneforskrifta viser til at forvaltningsplanen skal gje retningslinjer for tilbygg og utviding av eksisterande bygningar. Ut frå verneformålet er det ikkje formålstenleg å opne for vesentleg utviding av eksisterande hytter. Ein kan likevel sjå at det kan vere behov for mindre utvidingar i samband med tilpassing av bygg og behov for uthusfunksjonar.

For fritidsbygg kan forvaltningsstyresmakta etter søknad tillate ei mindre utviding av bygningen på inntil 30 % av eksisterande areal på vernetidspunktet, men likevel slik at samla areal ikkje overstiger 75 m² (BRA) etter Norsk Standard NS3940, inkl. eventuelle uthus og anneks. Det vil ikkje bli gjeve løyve til å byggje uthus/do for ei enkeltstående hytte.

For landbruksbygg skal arealet tilpassast driftsmessige behov.

Miljødirektoratet legger i likhet med nasjonalparkstyret vekt på at hytten tidligere er utvidet som følge av behov for mer lagringsplass. Det går videre frem at det finnes alternative løsninger både med hensyn til oppbevaring av ekstra gassbeholder, samt oppbevaring av redskap og ved inntil hytten utendørs. Aktuelle bygning ligger i åpent og sårbart høyfjell og det er derfor strenge restriksjoner for utvidelser/tilbygg og bygging av uthus. Av saksfremstillingen går det videre frem at det er mange byggverk av ulike slag innenfor landskapsvernområdet. Direktoratet støtter derfor nasjonalparkstyret i at det ikke er særlige grunner for å fravike retningslinjene som er oppstilt i forvaltningsplanen. En tillatelse som omsøkt vil også kunne utløse flere liknende søknader og dermed bidra til å skape presedens og en uheldig utvikling innenfor landskapsvernområdet.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge. Nasjonalparkstyret for Reinheimen sitt vedtak av 5. mars 2018 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre etter forvaltningsloven, jf, forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Reinheimen	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Ottadalen villreinutval v/Knut Granum		2690	SKJÅK
SNO v/Per Olav Haugen			
SNO v/Thomas Rødstøl			